

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.с.н. Антония Влаева Матеева-Радева

Относно: представената научна продукция от

гл.ас. д-р *Ивелина Миткова Николова*

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност

„доцент” по научна специалност „Растителна защита”

Сеитбооборотните схеми на съвременното устойчиво земеделие включват разнообразни фуражни култури. Безспорно този факт налага изясняване на всички аспекти от технологиите за тяхното отглеждане, в това число и на фитосанитарния им статус.

В тази светлина научната продукция на гл. ас. д-р *Ивелина Николова* представлява една продължителна по време и целенасочена по обхват научно-изследователска работа, свързана с растително-защитните проблеми, по-специално с проучвания върху ентомофауната на икономически важните за нашата страна култури – люцерна, соя, фуражен грах и фий.

От цялостната научно-изследователска дейност на кандидатката за най-значими постижения приемам следните:

- 1 Установяване на 221 насекокоми вида в соевата агроценоза;
- 2 Съобщение за нови видове насекоми за България – цикадата *Agalomatium bilobus Fieb* и ципокрилото *Epyris macromma Kieffer*;
- 3 Изясняване механизма на въздействие от косвената вреда на люцерновата дървеница както върху структурните елементи на добива от семена така и върху елементи от общия метаболизъм на растенията;
- 4 Извършване на задълбочени изследвания върху физиолого-биохимичната същност от вредната дейност на *Tetranychus atlanticus Mc Gregor* при соята;

- 5 Отделеното голямо внимание на представителите от разред *Thysanoptera* по соята; в това отношение особено важно се явява установяването не само на техния количествен и качествен състав, но и съотношението между последните в зависимост от фазата на развитие на културата. Това проучване се явява като база за определяне както на периода на интервенция, така и за избора на средствата за борба;
- 6 Изясняване на връзката между фазите на развитие на пролетния фуражен грах с видовия състав на вредната ентомофауна, както и характера и степента на вредната дейност на този видов състав;
- 7 Разглеждане популационната плътност на листните въшки при пролетния и зимния фуражен фий в контекста на връзката ѝ с физиологията и биохимичния състав на културата в зависимост от направлението на производство;
8. Извършване на задълбочени проучвания върху видовия състав на вредните насекоми при люцерната в зависимост от възрастта на посевите; в тази основа е разработен и метод за определяне на степента на повреда от ларвите на *Osiorrhynchus ligustici* L.

Задълбочените проучвания върху фитосанитарното състояние при гореизброените фуражни култури са дали възможност на кандидатката да разработи елементите на една современна растително-защитна схема за борба, която съдържа срокове на сеитба, сортов състав и подходящи химически продукти.

Успоредно с това са извършени проучвания, свързани с възможностите за комбинирано използване на инсектицид, минерални торове и биологично активни вещества при зърнено-бобови и при фуражни култури.

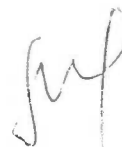
В тази връзка са установени и проследени както пряката ефикасност на отделните комбинации върху вредните видове насекоми, така и физиолого-биохимичните изменения, които настъпват в растителния механизъм. Въз основа на проведените изследвания е направен икономически анализ, който

показва, че при производството на фураж и зърно от пролетен фуражен грах рентабилно се явява комбинираното приложение на *Конфидор ЮВП* и *Мастербленд* във фаза бутонизация на растенията, а при пролетния фуражен фий – *Конфидор ЮВП* и *Атоник*.

Гл. ас. д-р Ивелина Николова участва в настоящия конкурс с достатъчна научна и научно-популярна продукция. Научните ѝ трудове са цитирани в 6 международни научни публикации и в 17 български научни трудове и дисертации, което е доказателство, че те са на високо методично и научно ниво.

В заключение считам, че уважаемото научно жури по конкурса с основание може да присъди на гл. ас. д-р Ивелина Николова академичното звание „доцент“.

Подпис:

(проф. д.с.н. А. Матеева-Радева)